

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej

Cena prenumeraty:
Miesięczna Mk. 400
na prowincji „ 500
Zagranicą „ 600

UWAGA: Prenumerata, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje:
PAWEŁ DRBANTAR
Łódź, Przejazd Nr. 3,
„Praca”.

Administracja otwarta od g. 9 rano
do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorek i piątek
od 6 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla
publiczności od 6—8 wiecz. codziennie.

Rękopisów nadeszłych do druku Redakcja
nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium
są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem mk. 80.—
w tekście mk. 100.—reklamny
mk. 50.—, nekrolog
mk. 40.—, komuniaty
mk. 50, z wyjątkiem mk. 25
za wiersz pomarszowy
jednolitego.

Ogłoszenia drobne 10 mk.
za wiersz, dla poszukujących
pracy oraz zagubione
dokumenty mk. 2.

Ogłoszenia zamiejscowe o
50 proc. drożej. — Zagranicę o 100 proc. drożej.
Ogłoszenia sądowe po
g. 5 wiecz. 50 proc. drożej.

Redakcja i administracja Przejazd Nr. 8.

TELEFON Nr 32.

Konto czekowe P. K. 0.60143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Kino-Teatr NOWOŚCI Piotrkowska róg Głównej.	Dziś Nervesa i Piava Malownicze widoki Włoch na tle Wojny Europejskiej. „ACH, TA CIOTKA” PrzeWyborna komedia w 5 częściach ze znakomitą wioślą gwiazdą ekranu Francesca Bertini w roli głównej. Uwaga: Dla prenumeratów „Pracy” taniej o Mk. 50. — oprócz niedziel i świąt.	Dziś
---	--	------

Wciąż odszkodowania.

Trwające od szeregu miesięcy przbiegłe manewry rządu niemieckiego, mające na celu wymuszenie rewizji ultimatum londyńskiego z dnia 5 maja b. r., zakończone zostały, jak wiadomo, teatralnym efektem rzekomego bankructwa. W oficjalnej nocie, wręczonej międzyosobniczo komisji reparacyjnej, rząd niemiecki oświadczył, że nie widzi się w możności skutecznego wypłaty styczniowej i lutowej rat odszkodowań.

Tym sposobem najistotniejsza dziś z kwestyj, objętych ramami Traktatu Wersalskiego, staje się znowu najaktualniejszym zagadnieniem dnia i głównym tematem liczących narad i konferencji dyplomatycznych. Bez względu bowiem na to, jakie opinie panują w kołach koalicyjnych co do prawdziwości i szczerości twierdzeń niemieckich, z formalnego punktu widzenia nota rządu berlińskiego musi być rozpatrzona przez komisję reparacyjną, która albo zażąda od mocarstw sprzymierzonych zastosowania sankcyj przymusowych, albo też — dopuszczając możliwość dyskusji — zwróci się do Niemiec o poparcie głosów słownych dotychczas danych szczegółowymi dowodami niewypłacalności.

Smiały krok rządu niemieckiego nie został oczywiście przedsięwzięty bez pewnej nadziei na osłabienie bez finansowych, bądź to w postaci moratorium, bądź też pożyczki zagranicznej. P. Stinnes, Rathenau i Havenstein, którzy przed niedawnym czasem odwiedzili stolicę Anglii, nie wrócili stamtąd — mimo pozorów przeciwnych — z pustymi rękoma. Ziarno idei o wspólnej eksploatacji Rosji nie padło w Londynie na opokę. Bankierzy i kupcy z City eksploatację taką uważają dla siebie za bez porównania korzystniejszy interes, niż ciągłą walkę o każdą ratę odszkodowań niemieckich, obliczonych na długi szereg lat.

Bo przecież jeśli o możliwość płatności Niemiec wyłącznie by chodziło, komisja odszkodowań po szczegółowych badaniach na miejscu doznała do wniosku, że Niemcy w zupełności mogą się wywiązać z swych finansowych zobowiązań. Przytoczone nawet pewne konkretne cyfry, z których wynika, że Bank Rzeczy

posiada prawie ówierz miliardę w złocie więcej, aniżeli potrzeba na spłatę dwóch najbliższych rat.

A — mimo to wszystko — przed paru dniami lord kanclerz Birkenhead, który przemawiał zapewne nietylko w swoim imieniu, oświadczył publicznie, że zapłacenie odszkodowań w proponowanych rozmiarach jest „niemożliwe”. Anglja — mówił dalej lord Birkenhead — musi dojść do porozumienia nietylko z Francją i z Niemcami, lecz nadto z Rosją. Echom tych bardzo ważkich i znamienitych słów są dość dobrze ugruntowane krążące w świecie politycznym pogłoski, że „bankructwo” nota niemiecka jest właściwie wynikiem rad, udzielonych p. Stinnesowi et Co. w Londynie, który w ten sposób uzyskuje punkt wyjścia dla zamierzonego podjęcia na nowo sprawy odszkodowań, bez znalezienia się oficjalnie przynajmniej — w drażliwej sytuacji wobec francuskiego sprzymierzenia.

Francja bowiem walczyć będzie bezwzględnie przeciwko polityce ustępstw i pobłażliwości, nietylko ze względu na raty najbliższe, które w wielkiej części przypadną korzystającej z przywileju pierwszeństwa — Belgji, ale — o utrzymanie samej zasady konsekwencji i wytrwania w stosunku do podstępnego bankruta.

Ewentualna zgoda Francji na moratorium, czy też na inne proponowane przez Anglję środki uzdrowienia finansów niemieckich, związana jest ściśle z roztoczeniem takiej surowej nad niemi międzykoalicyjnej kontroli, że na samą wzmiankę o niej już dziś podnoszą się krzyki oburzenia ze strony prawiwicowych — i nietylko prawdziwych żywciołów niemieckich.

Doprawdy — odszkodowanie wy orzech święteczny, ofiarowany [przez bieg wypadków p. p. Lloydowi George'owi i Briand'owi, będzie dla obydwu premierów niemiernie trudny do zgryzienia.

B. D.

Popierajcie pismo „Praca”

Kronika polityczna.

Polityka Lloyd'a George'a wobec sowieków.

Do pism francuskich donoszą z Londynu, że Lloyd George zamierza przystąpić do uregulowania stosunków z Rosją sowiecką, po załatwieniu sprawy odszkodowań niemieckich. Rząd sowieków, jak powiada, wiele sobie obiecuje z konferencji, którą wkrótce Krasin ma mieć z Lloydem George'em. Ma być traktowana sprawa oficjalnego uznania rządu sowieków, jednakże w kołach politycznych Londynu nie wierzą, żeby w

chwili obecnej było to możliwe. Powiada, że aby uzyskać uznanie, bolszewicy gotowi są do wielkich poświęceń (przejęcie długów Rosji carskiej i t. p.)

Trzeci projekt Hymansa.

Jak donosi wileński „Unser Tag” litewski minister dla spraw zagranicznych dr. Purycis oświadczył, że rząd litewski mógłby przyjąć drugi projekt Hymansa a pewnymi zastrzeżeniami. W sprawie tej Purycis wysłał do Hymansa szczegółowy memoriał. Na podstawie tego memoriału Hymans przystąpił do wypracowania trzeciego projektu.

Zandarmi polscy — oprawcami!

Interpelacja p. Hellicha i kol. z Klubu N. P. R. do Pana Ministra Sprawiedliwości — w sprawie zamordowania dwóch obywateli: Wincetego Lisowskiego i Józefa Kuczyńskiego, przez zandarmę 22 szwadronu II-go plutonu.

W ostatnich dniach marca b. r. zandarmę 22-go szwadronu (II plutonu), zabiła śmiertelnie Wincetego Lisowskiego, mieszkańca wsi Wólka Dorguńska, pow. Augustowskiego, który w kilka dni zmarł w szpitalu w Grodnie. W katowaniu brał udział wachmistrz Lityński i Kreczmer.

Sprawa ta uszła winowajcom bezkarnie. Widząc bezczynność władz, zainteresował się tą sprawą Józef Kuczyński, mieszkaniec wsi Wólka Rządowa, gm. Wołoszówce, pow. Augustowskiego — i rozpoczął na swoją rękę robic dochodzenia. W dniu 22 lipca b. r. taż sama zandarmę aresztowała Kuczyńskiego. Dnia 27 tegoż miesiąca znaleziono Kuczyńskiego powieszzonego wokołkach Grodna. Władze prokuratorskie i administracyjne, po zrobieniu obdukcji przy zwłokach i pochowaniu Kuczyń-

skiego na omentarzu w Grodnie, niedrożyli śledstwa w sprawie tak pierwszego, jak i drugiego morderstwa.

Wobec bezczynności władz, odszukaniem winowajców zbrodni zajęła się siostra ś. p. Kuczyńskiego, odnosząc się o pomoc do społeczeństwa za pośrednictwem „Dziennika Białostockiego”, gdzie dostarczyła dokumenty dotyczące tej zbrodni. (Numer „Dziennika” z dnia 2.X, — 29.XI, — 30.XI, — 3.XII).

Stwierdzając powyższe fakty, niżej podpisani zapytują Pana Ministra Sprawiedliwości:

- 1) czy nadeszłe wiadomości są prawdziwe i fakty zbrodni?
- 2) czy zostało wdrożone w tej sprawie śledztwo i jakie są jego wyniki?
- 3) czy Pan Minister zamierza pościągnąć do odpowiedzialności winnych?

Projekt powszechnej służby wojskowej.

Odesłany wczoraj przez Sejm do komisji spraw wojskowych w pierwszym czytaniu projekt ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej liczy 25 stron druku, podzielony jest na 105 artykułów. W myśl tego projektu czas służby wojskowej trwa w szeregach 2 lata, w rezerwie do 40 roku życia, a w pospolitem ruszeniu do 50 roku życia. Wiek poborowy zaczyna się z dniem 1 stycznia tego roku, w którym obowiązany do służby wojskowej kończy 21 lat życia, w razie zaś wybuchu wojny wiek poborowy zaczyna się z dniem 1 stycznia tego roku, w którym obowiązany do służby wojskowej kończy lat 19. Osoby, które przebywają na obszarze Rzeczypospolitej, a nie udowodnią, że są obywatelami państwa obcego, podlegają służbie

wojskowej. Wszystkie osoby, podlegające powszechnemu obowiązkowi służby wojskowej obowiązane są do dn. 1-go kwietnia tego roku kalendarzowego, w którym kończą 18 lat życia, zgłosić się osobiście z dokumentami w urządzie gminnym swego miejsca zamieszkania. Pobór ogólny odbywa się corocznie pomiędzy 21 maja i 15 czerwca. Prawo do służby jednorocznej przysługuje poborowym, którzy najpóźniej do dnia 1-go października roku ich wcielenia udowodnią, że ukończyli z dobrym wynikiem na obszarze państwa polskiego, państwową szkołę średnią lub prywatną, uznaną za równorzędną z państwową, uznaną przez władzę państwową za równorzędną szkołę zawodową, lub też wreszcie wykażą się świadectwem z egzaminu dojrzałości.

Duchowni wszystkich wyznań, zakonnicy, rabini i podrabini zostają zwolnieni przy poborze do rezerwy.

Pepesowska blaga.

W Nr 329 (151) „Łódzianina” jakiś „Niefachowy” towarzysz rozpisuje się na temat głosowania w Sejmie Klubu NPR. za ustawami wyjątkowymi. Z wymienionego artykułu widać, że piszący towarzysz w rzeczywistości nie jest fachowym w sprawach rozgrywających się na terenie sejmowym. Jeżeli tak—to nie powinien pisać artykułów o rzeczy, której nie rozumie, bo tem tylko wprowadza w błąd czytających towarzyszy.

Dla sprostowania fałszywych twierdzeń „Niefachowego”, pozwól sobie rzucić trochę światła na sprawę działalności Klubów sejmowych, tak PPS., jak i NPR. i ich metody działania. Klub PPS. stosuje metodę następującą: Dużo, dużo gadać na plenum, oraz stawiać wnioski, które zostaną odrzucone. A robi się to dlatego, żeby było co pisać w „Robotniku” i innych gazetach socjalistycznych. Gdyby jednak i inne kluby sejmowe zechciały zastosować tę samą metodę socjalistyczną, to naprawdę Sejm, o którym się dzisiaj już mówi, że się dużo gada, stałby się naprawdę Sejmem gadającym, a nie nie robiącym.

Dlatego też Klub NPR. stosuje metodę inną: mianowicie mało gadać, a więcej robić, i dlatego przemówienia na plenum sejmowym stara się ograniczyć do minimum, natomiast ciężar prac przenosić na posiedzenia komisyjne.

Tak też było i z ową ustawą wyjątkową. Towarzysz Perl wygłosił tajemniczą mowę, a w końcu postawił wniosek, że Sejm nad przedłożeniem rządowemu przechodzi do porządku dziennego. Naturalnie, że za wnioskiem posła Perla oświadczyło się wielu posłów, nie jest w Klubie PPS. plus Dąbal i Łączucki. I co się stało? Czy ustawa została uchwalona? Zapewne tak myśli towarzysz „Niefachowy”, ale tak nie jest.

Każde przedłożenie rządowe po pierwszym czytaniu idzie do komisji i tam dopiero podlega dyskusji generalnej i szczegółowej, a której albo wychodzi całem w zmienionej formie, albo też spoczywa pod sukrem komisijnym. Tak się właśnie stało i z owymi projektami rządowymi o prawach wyjątkowych, projekty te poszły do komisji połączonej Administracyjnej i prawniczej. Z komisji tych została wyłoniona podkomisja, która ma te projekty przerobić lub odrzucić. Stamtąd wrócić one z powrotem do połączonej komisji, a z komisji na plenum. I tam w drugiem i trzeciem czytaniu zostaną albo przyjęte, albo odrzucone i kiedy się to stanie, dopiero wówczas niech się o tem stara dowiedzieć towarzysz „Niefachowy”, a będzie mógł pisać artykuły na temat głosowania NPR. w Sejmie. Niech się „Niefachowy” nie łowi ryb przed niewodem, bo to w oczach ludzi świadomych i rozsądnych działa już nie popłaca. Ze tak jest — najlepszym tego dowodem — topniejące szeregi kłamliwej i chępliwej PPS.

Fachowy.

W sprawie jednorazowej zapomogi świątecznej dla funkcjonarjuszów państwowych.

Minister skarbu w dniu 13 grudnia 1921 roku (L. 23894) wydał okólnik, w którym między innymi znajduje się taki ustęp:

„Od prawa otrzymania zapomogi wykluczeni są funkcjonarjusz państwa, którzy z tytułu zajmowanego przez nich stanowiska emalbowanego, posiadają, względnie dzierżawią grunty, lub otrzymują bezpłatne mieszkanie, a to bez względu na to, czy świadczenia te otrzymują ze skarbu państwa, czy też z innych fundusów”. Ustęp ten najbardziej dotknął nauczycielstwo szkół powszechnych, ponieważ 80 procent tegoż nauczycielstwa korzysta z mieszkań przy szkołach lub z lokali wynajmowanych przez gminy.

To też delegaci zarządu głównego Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych adali się do ministra skarbu i po rzeczowym przedstawieniu sprawy, uzyskali cofnięcie wyżej wymienionego zarządzenia.

Zapomogę więc w wysokości od 7,500 do 16,500 marek oraz dodatek rodzinny od 2,400 do 7,000 marek otrzymają wszyscy. Okazało się, że minister „nie był dokładnie poinformowany o stosunkach w szkolnictwie”.

Sprawy robotnicze.

Zo Związku Metalowców Zjedn. Zaw. Polskiego.

W dniu 18 grudnia b. r. w lokalu Pol. Zw. Zaw. odbyło się Ogólne roczne zebranie członków Zw. Metalowców Z. Z. P. Zebraniu przewodniczył kol. Fr. Dąbrowski, sekretarzem K. Cieplowski, asesarami byli kol. Stępiński i Piotrowski.

Sprawozdanie kasowe wykazało wpływów w gotówce za rok sprawozdawczy Mk. 1,140,805 fen. 26, rozchodu Mk. 1,041,919 fen. 60; w tem poważną sumę pochłonęły zapomogi dla strajkujących i chorujących członków (Mk. 408,240); do Centrali przesłano Mk. 145,019, w kasie lokalnej pozostało Mk. 98,475 fen. 76. W ciągu roku umieszczono przy pracy członków 350, zatwierdzono cały szereg różnych spraw, przeprowadzono strajk w fabrykach metalurgicznych, który trwał od 20 lipca do 18 sierpnia włącznie, uzyskano podwyżkę od 25 do 55 proc.

Na zebraniu dokonano wyborów władz i Związku. Do Zarządu wybrano kol.: F. Dąbrowskiego, M. Demla, J. Piotrowskiego, E. Tomczaka i J. Gładziaka; do Komisji Rewizyjnej kol. kol.: A. Woldańskiego, J. Perzyńskiego i J. Walczaka.

Poruszono sprawę urządzenia kursów fachowych, biblioteki fachowej, prenumeraty miesięcznika „Mechanik” i prenumeraty „Pracy”.

Oplatę tygodniową oznaczono na Mk. 10, 20, 25, 30 i 40. Wpisowe Mk. 500. Na zakończenie poddano krytyce postępowanie członków, załączających w opłacie i postanowiono ściśle przestrzegać po fabrykach, aby każdy należał do Związku i opłacał, nienależących lub załączających w opłacie postanowiono bojkotować, ewentualnie niedopuszczać do przyjęcia do fabryk.

Saramuszki.

ODSZKODOWANIA.

Przyszedł czas na Niemca srogi, O lew swój nań rzucił bogi, I nikt go dziś nie o-lania: Każdy chce odszkodowania.

Lloyd-George radby jakiej zwłoki Wyjednać dla tej wywłoki, Przecie Francuz za łeb drańia Płać szwabie odszkodowania.

Szwab się kręci, jak piskorze, Lecz nie mu to nie pomożel Niech u tego nędra gręci, Co wciąż manę miał wielkości.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

21 Środa	Dzień Tomasz	
	Jutro Heroa	
	Wschód słońca	8 m. 11
	Zachód	3 m. 45
	Wschód księżyca	12 m. 53
	Zachód	1 m. 34

— **Kalendarz „Pracy”** ścenny (tablica), który dodamy do numeru noworocznego — otrzymają ol prenumeratcy „Pracy”, którzy do dnia 1 stycznia 1922 r. opłacą prenumeratę za miesiąc grudzień. Pozostali czytelnicy będą mogli nabywać „kalendarz” po znaczniej niższej cenie w Adm. „Pracy”.

— **Takty szkolne.** Ministerjum wyznał religijnych i oświaty publicznej w porozumieniu z ministerjum skarbu podwyższa od dn. 1 stycznia 1922 r. dotychczas obowiązujące opłaty w państwowych szkołach średnich, ustalając następujące, jednolite w Polsce całej normy:

- 1) taksa za egzaminy wstępne do klasy pierwszej, względnie wstępnej, gdzie ta jeszcze istnieje, 250 mk.;
- 2) taksa wstępna 500 mk.;
- 3) taksa za egzamin wstępny do klasy drugiej lub wyżej 1000 mk.;
- 4) taksa za egzamin prywatny (w dzielnicach, w których egzaminy te istnieją) 1000 mk.;
- 5) taksa za egzamin dojrzałości w szkołach prywatnych i państwowych 1000 mk.;
- 6) taksa za pełny egzamin dojrzałości eksternów 3000 mk.;
- 7) taksa za uproszony i uzupełniający egzamin dojrzałości eksternów 1500 mk.;

- 8) taksa za wydanie duplikatów świadectw półrocznych i rocznych 250 mk.;
- 9) taksa za wydanie duplikatu świadectw dojrzałości 500 mk.;
- 10) taksa na fundusz doradczych pomocy naukowych gier ruchomych, rocznie 200 mk.

— **Z Czarubnego Krzyża Młodzieży.** Wobec licznych zapytań Oddział Łódzki Pol. Tow. Czerw. Krzyża wyjaśnia, że nie udziela pomocy repatriantom, nie chcą wchodzić w kompetencje Komitetu Opieki nad Repatriantami. Dowiedziawszy się jednak o opłakanych warunkach, w jakich znajdują się dzieci repatriantów, bywające w domu noclegowym przy ul. Cmentarnej, polecił Czerw. Krzyżowi Młodzieży, jako instytucji mającej głównie na celu nieść pomoc i ulgę nieletnim, zaopiekować się temi dziećmi. Cz. Krz. Mł. natychmiast wydelegował tam swych przedstawicieli oelem zbadania istotnego stanu rzeczy na miejscu. Okazało się, że dzieci są w stanie godnym pożałowania: wprost nagie, bosa i głodne. Czerw. Krzyż Młodzieży zaopiekował się temi dziećmi: zabrał odzież i żywność, zwrócił się do „Kropki Mleka” o pomoc dla niemowląt, 12 dzieci umieszczono w szkole, kupiono im książki i wystarano się o bezpłatne obiady w Komitecie Tanich Kuchni.

— **Miljon dolarów wpływa miesięcznie** do P. K. K. P. Miesięcznie prawie regularnie od dłuższego już czasu Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa wymienia milion dolarów, nadsyłanych z Ameryki przez emigrację polską, na marki polskie, które pozostają w kraju i nie wychodzą poza jego granicę.

— **Apro wizacja miast.** Towarzystwo apro wizacji miast Polski, przystępując do realizacji wysuniętego na ogólnym zebraniu projektu przejścia na spółki akcyjne, celem dalszego rozwoju swej działalności, odbyło zjazd delegatów z interesowanych miast i instytucji, na którym utworzył się komitet organizacyjny spółki akcyjnej.

Wyłoniono ściślejszy subkomitet, polecając mu jaknajszysze przygotowanie statutu.

— **Prośba do gospodyń za święta.** Czerwony Krzyż zwraca się z gorącą prośbą do gospodyń o nabycienie ryb na święta wyłącznie w sklepie Związku Producentów ryb przy ul. Południowej nr. 8, gdzie można otrzymać ryby wszelkich gatunków po cenach przystępnych, od środy do soboty włącznie.

Znaczny zabieg Związek Producentów Ryb przeszedł na rzecz gazdki dla chorych żołnierzy, przebywających w szpitalach łódzkich.

Osoby, które nabydą ryby w powyższym sklepie, przyczynią się bez żadnego naszczerbku dla siebie do zasilenia funduszu na tak szlachetny cel i tem samym do uprzyjemnienia świąt chorym żołnierzom.

— **Dwa szpitale Okręgowego nr. IV** w Łodzi zakupiła „Gazeta” w Komitecie Opieki nad Wawel i funduszy zebranych wśród personelu i chorych szpitala.

— **Jak paskują aptekarze?** Zgłosił się do redakcji kol. Janina Kasie (Wólczańska 148) ze skargą na skąd apteczny M. Rzewskiego, Andrzeja 4, gdzie za pudełko środka odżywczej „homosanki” zażądał od niego mk. 180, podczas gdy w sklepie delikatesów przy ul. Piotrkowskiej a zbiega alicy Głównej, za ten same „homosanki” zapłacił tegoż dnia mk. 65.

— **Z twytnika sanatoryj kamieniczników.** W domu przy ul. Kruczej 33, kamienicznik, Zytko Emil żąda 1500 mk. kwartalnie za mieszkanie 3 łokci długie i 5 łokci szerokie; ponadto co kwartał podwyższa systematycznie komorno.

Lokatorom, którzy się nie sprzeciwiają jego żądaniom, jest zycyliwy pod każdym względem; tych zaś, którzy się opierają na ustawie o ochronie lokatorów, stara się wszelkim sposobem pozbyć ze swego domu; wycina im drzewka z pod okien i t. p. pomimo, że opatu mu nie brak, gdyż jako obermajster fabryczny otrzymuje opat jak każdy robotnik.

— **Dzieci szkoły powszechnej Nr 72** słyżyły tytułem ofiary 14,000 mk. (czternaście tysięcy marek) z urzędzonego przedstawienia na rzecz Domu Starców i Kalek.

— **Czy prawie?** Komunikują nam, że właściciel domów familijnych przy ul. Głównej 37, przemysłowiec Sindermann podwyższa systematycznie co kwartał komorne swoim lokatorom, rekrutującym się z robotników. Czy to prawie?

— **Pozar.** (as) Onegdaj w sklepie Kuperberga przy ulicy Brzezińskiej nr. 2, wybuchł pożar, mianowicie zapaliły się świece w szczyt. Pierwszy oddział straży ogazowej ogień ugaszcwił.

— **Aresztowanie.** (as) Przy ul. Głównej nr. 61 aresztowano Miłkę Tarkowska, poszukiwaną listami gończymi.

— **Najchamnie.** (as) Przy zbiegu alicy Piotrkowskiej i Andrzeja dorozkarz Adam Augustyniak najechał na Rosenberstkę. Dorozkarza pociągnięto do odpowiedzialności.

— **Okradzenie restauratora na 2 miliony Mk.** (as) Onegdaj za pomocą wyblucia szyby i otwarcia okna skradziono właścicielowi restauracji przy ulicy Rzgowskiej 66, Władysławowi Sułkowskiemu 100,000 Mk. gotówką, oraz różne rzeczy, ogółem na sumę 2 miliony marek.

— **Banda przemytników w Łodzi.** (as) Przystano do Urzędu Śledczego Ludwika Wendlanda, Hugona Wildnera, Zygmunta i Marję Wojnowskich, Wilhelma Szulca i Natalję Gruening, którzy usiłovali przekroczyć granicę niemiecką. Aresztowani zeznali, że granicę przekroczyli przy pomocy niejakiej Kruegerowej (Fabryczna 8), i jej wspólników zamieszkałych w Czestochowie i okolicy. W toku dochodzenia ustalono, że Kruegerowa należała do zorganizowanej bandy przemytników, którzy od lat kilku uprawiają proceder przeprowadzania potajemnie ludzi za granicę. Kruegerowa aresztowana i osadzono w więzieniu przy ul. Miłsza.

— **Młodzież samobójczyni.** W mieszkaniu przy ul. Rybnej 15, z powodu braku pracy udusiła się otruc Marja Szmulca. Lekarz pogotowia udzielił jej pierwszej pomocy. (as)

— **Napady bandyckie.** (as) Onegdaj do mieszkania gospodarza Franciszka Szymańskiego, zamieszkałego we wsi Zegrzanki, gm. Łagiewniki wtargnęło 8 zamaskowanych uzbrojonych bandytów, którzy pod groźbą rewolwerów kazali Szymańskiemu i jego żonie milczeć i zrabowali 300,000 mk., oraz akty hipoteczne. Bandyci spłoszeni przez chłopca, zbiegli w stronę Krzywia.

Ustalono, iż bandyci zostali poinformowani przez kogos z rodziny, albowiem żądając wydania im gotówki, wskazali miejsce, gdzie są ukryte pieniądze.

— **Onegdaj,** gdy Zyg. Swieroski i Władysław Urbaniak, wracali z Tuszy na z jarmarku w stronę Łasku przy ul. Rzgowskiej kilku napastników, uzbrojonych w noże dokonalo na nich napadu. Ponieważ napadnięci bronili się nie im nie zrabowano.

Na miejscu bandyci pozostawili nóż. Połteji po energicznych poszukiwaniach udało się ujęć napastników.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Miejski, Cegielnina 68.

Dzisiaj Teatr daje dla Zrzeszeń rob. i intelig. cieszącą się nadzwyczajnym powodzeniem kom. p. t. „Dzieje Salona” Wroczyńskiego. Najbliższą premierą w teatrze miejskim wypełni wieczór jubileuszowy wielkiego twórcy St. Przybyszewskiego „Śnieg” presubtelny koronkowy dramat. Zapowiedziana jest obecność autora na uroczystość. Pierwszeńna obsada i piękna wystawa wrota. Iż teatr stanie na wysokości zadania.

Z Sądu.

(as) Ukaraną gbur.

Sędzia Okręgowy Cynarski w trybie porządku uproszczonego rozwał sprawę przeciwko Adamowi Malczykowi, oskarżonemu o obrazę czynną i słowną. W dn. 4 marca r. b. do szkoły powszechnej Nr 69, mieszczącej się przy ul. Katnej 84, podczas zajęć przyszedł oskarżony i począł wymyślać nauczycielce Stanisławie Berksowej i robić jej wyrzuty, że syna jego Henryka, uczęszczającego do tejże szkoły, dnia poprzedniego nazwała „tą” i ordynarnie B. zelżył.

Sąd skazał Malczyka na 8 miesięcy więzienia.

(as) Dwa napady bandyckie.

Sąd Okręgowy pod przewodnictwem wiceprezesa S. O. T. Kamińskiego rozwał sprawę przeciwko 42 letniemu Antoniemu Kaczmarkowi, 32 letniemu Józefowi Sikorskiemu, oraz bratu jego Antoniemu, oskarżonym, o dokonanie 2 napadów bandyckich.

Sąd skazał Kaczmarka na 16 lat ciężkiego więzienia, pozostałych uniewinnił.

Giż sami bandyci byli oskarżeni o napad w Grabowie na dom niejakiego Frenka za ten napad dodatkowo Sąd skazał Kaczmarka na 12 lat ciężkiego więzienia, braci Sikorskich po 16 tygodniach z pobawieniem praw.

Polityka polska.

Zyczenia ludności kresowej.

NIEŚWIĘZ, 20 (PAT). Rada Polskich Zw. Kresowych przelała na ręce Marszałka Sejmu p. Trąmpczyńskiego depeszę treści następującej:

Zebrała w Nieświeżu na pierwszym zjeździe dzielnicowym a złożona z przedstawicieli 85 gmin Rada polskich zw. Kresowych, jednocząca wszystkie odłamy rdzennej ludności kresowej, bez różnicy wyznań i narodowości przesyła tobie p. Marszałku, jako przedstawicielowi Sejmu Republiki wyraży pojednania i holdu. Rada, odczuwając dotkliwie nieobecność w Sejmie polskim przedstawicieli Kresów, prosi Ciebie, p. Marszałku, o użycie wpływów, żeby przyspieszyć tę upragnioną chwilę, kiedy polowie z Kresów zasiada w Sejmie Rzeczypospolitej, żeby, dbając o potrzeby swojej dzielnicy, jednocześnie pracować nad najściślejszym jej zespoleniem z Macierzą i stać na straży całości, potęgi i szczytów Polski, imieniem Prezydium Rady podpisany biskup Łoziński i burmistrz m. Nieświeża.

Skutki żalów niemieckich.

BERLIN, 20. (PAT). Treść noty konferencji ambasadorów w sprawie dzierżawy domen osadników niemieckich w Polsce, doręczonej ambasadorowi Niemiec, jest następująca:

Pismami z dnia 3 września, 3 października i 30 listopada b. r. zwrócił Pan uwagę konferencji ambasadorów na pełne zarządzanie, wydane przez rząd polski względem osadników i dzierżawców domen pochodzenia niemieckiego w b. dzielnicy pruskiej. Konferencja ambasadorów badała podniesione w tych pismach zarzuty. Jest ona zdania, że kwestja należy do zakresu spraw, które w myśl art. 92 Traktatu Wersalskiego mają być regulowane pomiędzy obu rządami w drodze bezpośrednich rokowań. Ponieważ jednak okazuje się, że trudną rzeczą jest, żeby oba rządy dobrowolnie i szybko doszły do porozumienia, konferencja ambasadorów jest zdania, iż jest rzeczą wskazaną rozszerzyć pełnomocnictwo dla pana Alphanda, którego już przedtem mocarstwa przeznaczyły do oddania swoich usług w razie różnicy zdań pomiędzy obu rządami i wyposażyć go w atrybuty sędzijskiego rozjemczego w tej sprawie. W tych warunkach postanowiła konferencja ambasadorów prosić oba rządy, aby jaknajrychlej przystąpiły do rokowań celem uregulowania kwestji, dotyczących położenia wspomnianych osadników i polecił panu Alphandowi na wypadek nieosiągnięcia porozumienia, żeby przyjął rolę sędzijskiego rozjemczego pomiędzy obu stronami.

Następnie konferencja ambasadorów postanowiła zwrócić się do rządu polskiego z prośbą, żeby aż do usunięcia różnicy zdań zrezygnował ze wszystkich zarządzeń, w następstwie których obecne położenie wspomnianych osadników mogłoby ulec zmianie.

Secesja w secesji.

WARSZAWA, 20. — Secesja z Narodowego Zjednoczenia Ludowego (Skalszczyków), dokonana listem r. b. pod batutą arcyb. Theodorowicza i p. Dubanowicza, czuwała się Curzejskąsiem Narodowem Stronictwem (i) Ludowem (i). To Chrz. N. Str. Ludowe przeważnie składało się z posłów swego czasu przed dwoma laty odkomenderowanych z endecji do skalszczyków w celach destrakcyjnych, nie odznaczających się jednak ani wyrazistą i szogonią, ani zdolnościami. Po rojalnie u Skalskiego secesja nie powróciła bezpośrednio do endecji, by nie grać w otwarte karty i nie stracić do siebie kilka włościan, którzy pociągali za arcybiskupem ormiańskim. Posatem secesja tłumaniła i straszyła skalszczyków, że poseł Skulski poprowadzi ich do ludowców. Dzisiaj, gdy wszelkie rachuby i przypowiadanie secesji nie sprawdzily się — pojedyncy członkowie klubu Dubanowicza i Theodorowicza wymykają się i wstępują do endecji.

Rokowania gospodarcze na Górnym Śląsku.

Z podkomisji do spraw ubezpieczeń.

KATOWICE, 20 (PAT). Wczoraj wieczorem odbyła się w Katowicach sejm udziela p. Grabara, przewodniczą-

cego polskiej podkomisji dla spraw ubezpieczeń społecznych, konferencja, na której przedstawiciele Zw. Zawodowych zostali poinformowani o dotychczasowym przebiegu rokowań. Przedstawiciele wyrazili swą opinię i swoje życzenia w tej sprawie.

Z podkomisji kolejowej.

KATOWICE, 20. (PAT). Podsekretarz stanu p. Eberhardt, przewodniczący podkomisji kolejowej, w wywiadzie z przedstawicielem biura Pr. Naczelnej Rady Ludowej oświadczył między in.: Prace podkomisji kolejowej postępują naprzód, natrafiają jednakże na trudności powodowane przecięciem linii kolejowych przez linie graniczne. W samych tylko okolicach Bytomia w 10 miejscach przecina granica linie kolejowe. Z powodu nader wielkiego ruchu na górnośląskich kolejach, a zwłaszcza w zagłębiu przemysłowym i konieczności niechamowania tego ruchu przez rewizję celną, trzeba będzie obmyśleć bardziej przyspieszony sposób rewizji wólnych, w przeciwnym bowiem razie ruch kolejowy nie mógłby się odbywać w dotychczasowych rozmiarach.

Sprawy zagraniczne w m. Gdańska.

GDANSK, 20. (PAT). Prezydent senatu gdańskiego zwrócił się do wysokiego komisarza Ligi Nar. gen. Hackinga z prośbą o wydanie orzeczenia w kwestji prowadzenia przez Polskę spraw zagranicznych wlnego m. Gdańska. Gen. Hacking uczynił tej prośbie zadość podając swoje orzeczenie w piśmie wystosowanem do prezydenta Senatu. Pismo to oświadcza między in.: Przytaczanie zapatrywań rządu polskiego w tej sprawie jest zbędne. Wystarczy stwierdzenie, że z punktu polskiego widzenia Polska w myśl art. 2 konwencji polsko-gdańskiej z dnia 9 listopada 20 r. ma niewątpliwie prawo prowadzenia spraw zagranicznych w m. Gdańska w sposób, który uważa za dobry, nawet gdyby był skrajnie przeciwny polityce zagranicznej. Polska, oświadcza gen. Hacking musi zastrzymać nadal swobodę pod względem prowadzenia własnych interesów zagranicznych, nawet w tym razie, gdyby one były niezgodne z zagraniczną polityką Gdańska.

Narady Briand'a z Lloyd Georgem.

O ściślejsze porozumienie francusko-angielskie.

LONDYN, 20. Wczoraj o godzinie 11 rano Briand przybył w towarzystwie Loucheura i Berthelota do Urzędu Spr. Zagranicznych, gdzie odbył dłuższą naradę z Lloyd Georgem. Ze strony angielskiej uczestniczyli w tej naradzie oprócz premiera, także Chamberlain i sir Robert Horne. Narady trwały do godziny 1 i po poł.

Narady dotyczyły przede wszystkim sprawy ustalenia wspólnej polityki względem Niemiec. Lloyd George podkreślił podczas omawiania tej sprawy konieczność zawarcia ściślejszego porozumienia francusko-angielskiego we wszystkich sprawach polityki europejskiej. Fakt zawarcia takiego porozumienia umożliwi dopiero zwołanie międzynarodowej konferencji finansowej specjalnie dla omówienia sprawy uzdrowienia stosunków finansowych w Europie. Według projektu Lloyd George'a porozumienie takie dotyczyłoby także sprawy rosyjskiej i wzajemnych zobowiązań finansowych. Na konferencji międzynarodowej omówionoby sprawę uznania Rządu Sowieckiego, sprawę długów międzynarodowych europejskich, a także sprawę stabilizacji waluty i ograniczenia zbrojeń lądowych.

Briand oświadczył podczas rozpraw nad projektami angielskimi, że Niemcy mogą spłacić swe zobowiązania finansowe i zaproponował zarządzenie kontroli międzysojuszniczej nad finansami niemieckimi w razie uchylenia się Niemiec od wypłat odszkodowawczych. Dalej poruszył sprawę majątków niemieckich zagranicą, których sekwestru rzekła się Anglja w październiku w r. 1920.

LONDYN, 20. Donoszą, iż w angielskich kołach politycznych oświadcza, że Lloyd George zamierza wystąpić jako najważniejszy punkt narady swej z Briandem sprawą odbudowy Rosji, gdyż uważa, że od sprawy tej niezależne jest uzdrowienie finansowe Europy.

LONDYN, 20. „Daily Express” donosi, że Briand zaproponował Lloyd Ge-

orgowi wysłanie 50 tys. bezrobotnych angielskich do Francji, gdzie mogliby znaleźć zajęcie przy odbudowie obszarów zniszczonych. Propozycja ta wywarła dobre wrażenie na Lloyd Georgan.

Odpowiedź na prośbę o zwłokę w spłacie odzkodowań.

BERLIN 19. (PAT). Rząd niemiecki otrzymał na swą notę z dnia 15 listopada, w której prosi o zwłokę terminu spłaty raty odszkodowania przypadającej na 15 lutego 1922, odpowiedź, w której komisja odszkodowań stwierdziwszy, że kancelerza Rzeszy w nocie swej nie podał bliższych danych co do wysokości dewiz jakie zamierza dostarczyć w dniu 15 stycznia i 15 lutego, ani nie wypowiedział się jasno co do tego, kiedy zamierza uścić resztę wspomnianych rat, wreszcie, że nie uczynił żadnej wzmianki o gwarancjach — zaznacza, że dopóki komisja odszkodowań nie otrzyma bliższych wyjaśnień w tej sprawie nie będzie mogła zabrać ani uwzględnić prośby rządu niemieckiego.

Komisja odszkodowań stwierdza nadto, że nota kancelerza nie zawiera żadnych wyjaśnień w sprawie zarządzeń które rząd niemiecki już wydał, względnie wydać zamierza w celu spełnienia żądań komisji, wyrażonego w jej ustnem oświadczeniu z dnia 18 listopada i w nocie jej z dnia 8 grudnia.

Niezbędna kontrola.

BERLIN, 20 (PAT). Wojskowa koalicyjna komisja kontrolująca sądząca od rządu Rzeszy przedłożenia jej budżetu wojskowego na rok przyszły, celem przedłożenia go parlamentowi niemieckiemu.

Katastrofa kolejowa.

SARNY, 20. — Wczoraj po południu wskutek zepnięcia się toru kolejowego rozbił się pociąg osobowy, idący z Kowla. Zabici są pomocnik maszynisty i palacz, kilku pasażerów odniosło rany. Lokomotywa jest rozbita zupełnie, trzy są wagi są uszkodzone.

Chmury na Dalekim Wschodzie.

MOSKWA, 20. (Polpress). Z Czyty donoszą, że konsulowie cudzoziemcy we Władywostoku postanowili zaprowadzić porządek w mieście za pomocą oddziałów międzynarodowych.

MOSKWA, 20. (Polpress). — Przez Charbin przjechał do Władywostoku eselon angielski. Japońskie dowództwo łącznie z mierzakowcami organizuje oddziały z chińczyków i korejczyków, którym wydawano jest broń.

MOSKWA, 20. (Polpress). Z Czyty donoszą: Japońskie trójdło podają, że biurogwardzkie planują zajęcie Charbina. Stąd zamierzają oni na wiosnę rozpocząć ofensywę wzdłuż Amuru. Japończyk obiecali mierzakowcom flotylę rzeczną, którą swego czasu zrabili.

Warunki uznania sowiektów.

(Dla państwa i własność prywatną). **LONDYN, 20.** — „Daily Chronicle” dowiaduje się, że podczas narady swej z Krasinem, pełnomocnikiem handlowym sowiektów w Londynie, Lloyd George oświadczył, że nie może być mowy o uznaniu Rządu sowieckiego, dopóki Rosja nie asnu długów państwowych rosyjskich i prywatnych własności. Również przed wykonaniem tych warunków, Rosja sowiecka nie będzie zaproszona do udziału w konferencji międzynarodowej.

Indje Wschodnie dążą do samodzielności.

LONDYN, 20. (Polpress). Według urzędowego doniesienia z Kalkuty 18-go grudnia miały tam miejsce starcia tłumów rewolucyjnych z oddziałami policji. Z obydwóch stron padło kilkumastu zabitych i kilkadziesiątu rannych. Rewolucjonistom udało się podpalić kilka gmachów rządowych.

LONDYN, 20. (Polpress). Władze brytyjskie w Indjach rozpoczęły pertraktacje z przedstawicielami kierowników ruchu rewolucyjnego, którzy wystawili jako główne żądanie nadanie Indjom szerokiej autonomji.

LONDYN, 20. (Polpress). Rada ministrów omawiała na posiedzeniu w dn. 18-go grudnia ostatnie wypadki w Indjach. Kilku ministrów wypowiedziało się przeciwko polityce represji. Według

obiegającej w kołach prasowych pogłoski, polityka rządu w stosunku do Indji Wschodnich nlegnie w najbliższej przyszłości zasadniczo zmienić.

Wiadomości telegraficzne.

(—) Wczoraj w nocy w podziemiach kościoła garnizonowego na placu Saskim w Warszawie nastąpiła silna eksplozja. Stwierdzono, że wskutek wybuchu pękła znajdująca się w pobliżu rura wodociągowa, grożąca zalaniem urzędzenia elektrycznego oraz dynamomaszyn.

Podobno eksplozja wynika wskutek t. zw. „krótkiego spięcia” przewodników elektrycznych.

(—) „Danziger Neueste Nachrichten” donoszą z Londynu: W kołach londyńskich zapewnijają, że o większej pomocy dla Niemiec nie może być mowy.

(—) Jak donoszą z Helsingforsu operacje wojenne powstańców karelickich rozwijają się pomyślnie.

(—) Do Finlandji wyjechała delegacja konstytuandy litewskiej w celu nawiązania stosunków z tamtejszymi kołami parlamentarnymi.

(—) W Petersburgu ogłoszono mobilizację komunistów od lat 21—31 do walki z Kariją.

Z giełdy warszawskiej.

Dla walut i dewiz zagranicznych wyposażenie szalkowe.

Notowano: Dolar	3050.—	3.040—
Marki niem.	16.10	
Franki franc.	255.—	
Funty szterl.	13250.—	

Giełda zbożowa.

WARSZAWA, 20. Zyto franco stacja załadowania 7,900; wyła franco stacja załadowania 8,200; kukurydza sucha franco stacja załadowania 10,600.

Ze spraw emigracyjnych.

Przy otwarciu bazaru żydowskiego w Londynie, lord Rotasyld wygłosił mowę o emigracji żydowskiej do Palestyny. Wskazał na liczne trudności ekonomiczne, jakie emigracja napotyka na swej drodze, wyraził jednak nadzieję, że kolonizacja w Palestynie szybko rozwijać się będzie, trzeba jednak przychodzić z wydatną pomocą emigrantom żydowskim z Europy wschodniej, co najmniej z taką samą, jaką się niesie ubogiej ludności żydowskiej na miejscu.

Pisma amerykańskie donoszą, że z powodu ograniczenia ilości imigrantów do Ameryki, wytworzyły się tam takie stosunki, że obsługa inspekcji i straż pograniczna nie mogą sobie dać rady. Tysiące imigrantów, niepowołanych do Ameryki, starają się tak swanemi tylnymi wejściami, przez Meksyk, dostać do kraju wymarzonego. Szczególnie na wybrzeżach Rio Grande jest tysiące miejsc, gdzie można przejść nieopatrzenie.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze! Niniejszem mam zaszczyt słotyć serdeczne podziękowanie wszystkim, tym, którzy przyczynili się do poratowania mnie moralnie i materialnie w nieszczęśliwym, w jakim się znajdowałem przez śmierć moich najukochańszych trojga dzieci.

Za pośrednictwem niniejszego składam: Dyrekcji, Komisji Teatralnej, pp. artystom, artystkom, pracownikom i pracownikom Teatru Miejskiego w Łodzi, Zarządowi Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Teatralnych, pracownikom Teatru „Scala”, Sali Koncertowej, szatniarce i wszystkim, którzy współczuli nieszczęściu, w jakim się znajdowałem staremskim swycasjem „Bóg zapłać”

Jan Bartczak,
pracownik sceny Teatru Miejskiego.

Komunikat.

W poniedziałek dnia 26 grudnia 1921 roku w sali przy ul. Smugowej Nr 6, odbędzie się

Wielka Zabawa Taneczna

urządzona przez komitet budowy dawonu przy kościele Wniebowzięcia N. M. P.

Początek o godzinie 8 p. p.

Rozmaitości.

Jubileusz „Morning Post”.

Dziennik londyński „Morning Post” obchodził niedawno 150-letni jubileusz swego istnienia. Pierwszy numer pisma ukazał się dnia 12 listopada 1771. Gazeta szybko się rozprzestrzeniła, z powodu szybkości, z jaką podawała wiadomości ze świata. Codziennie publikowano nowiny z francuskiej rewolucji i krwawego sniwa Jakobinów. Dziennik otrzymywał nowiny za pośrednictwem specjalnych kurjerów. Przewiezienie wiadomości z Paryża trwało około 3 tygodni, a z Petersburga około 2 miesięcy.

Czarna moda.

Nowem dziwnym wem mody jest obecnie panowanie barwy czarnej. O na paryskich magazynów mód, pościągające do niedawna wzrok doborem barw, robią dziś wrażenie wystaw żalobnych. Działstwo to paryskie napotkało silny sprzeciw w prasie angielskiej.

Dzienniki angielskie protestują przeciwko nadawaniu barw żalobnych światu i tak już dość smutnemu, a które ma ciemne stroje mężczyzna nadają czerń bezbarwności.

Wprawdzie paniom o zdrowej, świeżej cerze dobrze jest w barwie czarnej, zato panie o cerze delikatnej wyglądają w tej barwie chorobliwie.

I to więc powinno skłonić panie do zaniechania nowego dzwactwa mody. Jeżeli jednak płeć piękna nie da się odwieść od nowej mody, w takim razie nie pozostanie nic innego, jak tylko zastosowanie przez mężczyznę strojów barwnych.

Dokąd dziś pójdę?

Teatr Miejski „Dzieje szalone”.

Kina: Luna — „Za winy brata”.

Odeon — „Krwawy obłęd”.

Casino — „Ludzie bez jutra”.

Dolina Szwajcarska — „Djabelski zamek”.

Nowości — „Ach, ta ciotka”.

Popularne — „Sumurun”.

Odpowiedzi Redakcji.

„Ociekawemu”. — Domysły pańskie są całkowicie prawdziwe. Naczelny publicysta „Głosu Polskiego” pan Ożesław Ożaszewski jest w istocie żydem i nazywa się Marjan (?) Nussbaum. Maskaradą podobną uprawiają zresztą wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa p. Sachsa. Czy p. Nussbaum jest żonaty, z kim mieszkawie i jakie są jego powinowactwa tego nie wiemy, gdyż nie interesujemy się zupełnie sprawami rodzinnymi różnych dziennikarzy łódzkich minorum gentium. Ze wśród zespołu redakcyjnego osławionego p. Sachsa znajduje się sporo mętów społecznych, tego dowodem najlepszym ton i sposób prowadzenia polemiki dziennikarskiej w „Głosie”.

Na pytanie pańskie, czy „Głos Polski”, tak jak jego poprzedniczka „Głosina Polska”, pozostaje na terytorium niemieckim, odpowiedzieć z braku dostatecznych dowodów — nie możemy.

Falsza, rozsiwiana przez żydowakopaskarski „Głos”, a dotyczące niektórych naszych współpracowników, są oczywi-

ście wyszane z pańki. Będąc wyłącznie aktem konkurencyjnej zemsty ze strony skompromitowanego patrona „Głos”, brednie te świadczą dosadnie o poziomie kulturalnym i obyczajowym tych, którzy je komponowali.

Z życia organizacji N. P. R.

— Zebranie dyskusyjne. W dn. 23 b. m., t. j. we czwartek o g. 7 wieczorem, odbędzie się w redakcji dziennika „Praca” Przejazd 8, zebranie dyskusyjne Kółka inteligencji NPR na temat: „Potrzeba należenia inteligencji do partii politycznych”.

Z Dzielniczy Bałuckiej.

Dnia 31 grudnia o godzinie 7 wieczorem odbędzie się zebranie Zarządu Dzielniczy Bałuckiej NPR, Franciszkańska 58.

Dnia 23 grudnia o godz. 8 wieczorem odbędzie się zebranie Działu Dzielniczy Bałuckiej NPR, Franciszkańska 58.

KINO
DOLINA SZWAJCARSKA
ul. Sienkiewicza № 40.
Dziś!

Po raz pierwszy w Łodzi!! Nadzwyczajna Sensacja!!
„Djabelski zamek”
Sensacyjny dramat w 6-ciu aktach.
W roli głównej, ulubieniec Sz. Publiczności **SAMSON.**

Największe w naszym mieście
Kino-Popularne
Konstantynowska 18.
Dziś!

Największe gwiazdy kinematografu występują w tym arcydziele
„SUMURUN”
Polejmy dramat sensacji na tle tajemnic Wschodu w 6-ciu aktach, według słynnego dzieła Freytaga. W rolach głównych wszechstronna królowa kinematografu ulubieniec kobiet **Harry Liedke**, w rolach Głównych **Paweł Wegener.** Scenarzyści w programie b

Dziś **Dziś**
Wielki dramat zyciowy w 6-ciu aktach
„ZA WINY BRATA”
Specjalnie napisany **Tadeusza Rittnera** wykonany w Warszawie przez polaczone wytwórnie „Estefilm” i „Terrapolo” pod artystycznym kierunkiem **Aleksandra Reicha.**
W rolach głównych: **Helena Gromnicka, Marja Dalembianka, Juliusz Osterwa, Stefan Jaracz, Józef Zieliński i Antoni Piekarski.**

Dom Handlowy Frydberg, Koc. i S-ka
Łódź, Piotrkowska 80, telefon 8-36
poleca na nadchodzące święta po cenach fabrycznych: manufaktury, lowry białe, chustki, galanterje, bieliznę, trykotaż, awanty, kosmetykę, walizy podróżne. Okazja taniego kupna obawia gwarantowanego własnego wyrobu: męskie, damskie, arcydelikatne i dziecinne.

CENNIK.		
Kamizosy męskie szare	Mk.	7500
„ „ „ „ brązowe		7000
„ „ „ „ czarne		14500
„ „ „ „ z faktorem		11250
„ „ „ „ półkaktierki		8750
„ „ „ „ gembowe szare		7500
Bielizna damskie szare		7500
„ „ „ „ brązowe		7900
„ „ „ „ gembowe szare		8000
„ „ „ „ brązowe pasowe		11900
„ „ „ „ szare		11950
„ „ „ „ czarne		9900
„ „ „ „ gembowe		8350
„ „ „ „ szromowe brązowe		6650
„ „ „ „ szromowe szare		6950
„ „ „ „ szromowe czarne		6350
„ „ „ „ szromowe brązowe		4350
„ „ „ „ szromowe szare		4350
„ „ „ „ szromowe czarne		4700
„ „ „ „ szromowe brązowe		2300
„ „ „ „ szromowe szare		2500
„ „ „ „ szromowe czarne		2500

Ceny niższe Na gwiazdkę
duży wybór biżuterii złotej i srebrnej, zegary, zegarki, budniki najtaniej kupić można
Brzozowa 10, **JAN PLACEK.** Ceny niższe.

Z 3814 par
pozostało nam po likwidacyjnej sprzedaży, która cieszyła się tak niezwykle powodzeniem, jeszcze
tylko 90 par
alioznego obuwia damskiego w numerach od 25 do 34. Oddajemy je po Mk. 8.500.—za parę, ponadto każdy nabywca 2-eh par obuwia otrzyma od nas na gwiazdkę
Miljonówkę
Tow. Przem. Handl. „Mercator” Sp. z ogr. odp. Piotrkowska 84.

Gembowa Bielizna na płótnie—trwała.
Dotąd można tylko w sklepie u **PAWŁOWSKIEGO** **PIOTRKOWSKA 30.**

ChOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE (niemoc)
Dr. LEWKOWICZ
Konstantynowska 12
od 9—1 i od 6—8 wiecz.
Pauza od 5—6 po poł.

Dr. SZUMACHER
choroby skórne i weneryczne
Godz. przyj. 5—7, w niedz., święta od 11—1 po poł.
BENEDIKTA N 1.

Ciepła
odzież, rękawiczki, szale, swetry, domowe buki, kalosze, obuwie i t. p. polecają **Petersilge i Szmolka** Piotrkowska 93.

Doktor Medyc.
Eug. Zeligsonowa
powróciła
przyjm. ul. 6 SIERPNIA 1 (Benedykta) od 10—1.
Chor. robocze, skł. na i weneryczne (robocze). Masz ginek. ogólny. Usuwana wosków z twarzy w trójką.

A. A. A. Kupuje meble, dywany, futra, garderobę, bieliznę męską do sprzedania. Piace najwyższe ceny. Łódź, Benedykta 23, m. 43, pastel. 3982—18

Dobrowskiemu Leonowi skradziono kartę powołania, wydany p. K. U. 3994—1

Hawel Zygmunt zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 3991—8

Tkalinia sztuczna
Tkanie różnej formy dzian, sztucznie nie do poznania tak w mekim, damskim i wojskowym ubiorze, jak we wszystkich towarach, dywanach, swetrach i frakach
Piotrkowska 117.

Ważne dla Pań!
Ceny zniżone
TANIA wyprzedaż **RESZTEK** Białych towarów, Flaneli, Bajł, welby, szewców, bostonów i wiele innych towarów na biało: szafki, suknie, kostiumy i płaszcze
M. Bryl, PIOTRKOWSKA 58 w podwórku 2 wejście

Michał Nowacki zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 3992—8

Mieczysław Mielbina zgubił dyplom akcesyjny, wydany w Warszawie przez Dr. Rejzera. Wskazyw. analiza zechce zwrócić do Adm. „Pracy”. 3988—8

Krzysztof Stanisław zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 3982—8

Pawlikowski Marcin zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 3974—8

Sobczak Józef zgubił dowód osobisty, wydany w gm. Wyglotów, oraz kartę powołania rocznika 1886, wydany w Łodzi. 3989—8